

Είναι μοναδικός (χωρίς προγόνους και επιγόνους);

Αναφορές σε μηχανισμούς παρόμοιους με τον Μηχανισμό των Αντικυθήρων βρίσκουμε σε πολλά αρχαία κείμενα. Καμία όμως περιγραφή δεν ταιριάζει απολύτως με τις γνώσεις μας για το συγκεκριμένο όργανο. Είναι πολύ πιθανό να είχαν κατασκευαστεί αρκετοί ανάλογοι μηχανισμοί στην αρχαιότητα, οι οποίοι όμως δεν σώθηκαν επειδή το υλικό τους ανακυκλωνόταν για την κατασκευή άλλων αντικειμένων.

Η τεχνολογία για την κατασκευή γранаζιών και η χρήση τους για τη μεταβολή των λόγων περιστροφής ήταν γνωστές τουλάχιστον έναν αιώνα πριν από το χρονικό διάστημα στο οποίο εκτιμάται ότι κατασκευάστηκε ο Μηχανισμός, δηλαδή το δεύτερο μισό του 2ου αιώνα π.Χ. Μετά την κατασκευή του Μηχανισμού των Αντικυθήρων, ο Κικέρων (τέλη 2ου – αρχές 1ου αιώνα π.Χ.), ο Βιτρούβιος (1ος αιώνας π.Χ.) και ο Ήρων (1ος αιώνας π.Χ. – 1ος μ.Χ.) αναφέρονται λεπτομερώς σε μηχανισμούς με γρανάζια, αλλά και σε πλανητάρια. Μάλιστα, η τεχνική ορολογία του Ήρωνος συμπίπτει αρκετά με τους όρους που αναγνωρίστηκαν στο «εγχειρίδιο χρήσης» του Μηχανισμού.

Ο επόμενος γνωστός περίπλοκος αστρονομικός μηχανισμός με γρανάζια είναι το πλανητάριο (astrarium) του Τζοβάννι Ντόντι (γύρω στο 1365). Αργότερα κατασκευάστηκαν στη δυτική Ευρώπη όλο και πιο ακριβή πλανητάρια, τα οποία χρησιμοποιήθηκαν από αστρονόμους, αλλά και αποτέλεσαν πολύτιμα αντικείμενα που προσέδιδαν αίγλη στους ιδιοκτήτες τους. Παρά την απουσία ευρημάτων, ευλόγως εικάζεται ότι η παράδοση διασώθηκε από γενιά σε γενιά χάρις στους ανώνυμους τεχνίτες, όπως γίνεται και σε άλλες ανάλογες περιπτώσεις.

07

